proLékaře.cz | 25.11.2026

Klinika hematológie a transfúziológie LF SZU,
UK a UNB

Antolská 11, 851 07 Bratislava
25.08.2020

Vážená redakcia
Transfuze & Hematologie dnes

Vážená redakcia,

už od svojich študentských čias počúvam z českých zdrojov, či už písaných, alebo priamo od pedagógov o tzv. „Moschcowitzové syndromu“. Od rodičov som však už pred > 40 rokmi vedel, že je to nezmysel. Ak ma pamäť neklame, otec rozprával, že počul prednášať dr. Moschcowitza na medzinárodnom transfuziologickom kongrese v New Yorku v r. 1956. Snažil som sa túto informáciu pretlmočiť na III. internej klinike LF UK, kde som vtedy študoval, či už pedagógom alebo hematológom. Márne.

O to viac ma nemilo prekvapilo, že aj 56 rokov po smrti dr. Eliáša Moschkowitza (používal však skrátenú verziu svojho mena) a 95 rokov po prvom popise choroby sa v časopise Transfuze & Hematologie dnes 26; 2020, č.2 str. 81 stále uvádza vyššie uvedený nesprávny údaj o tom, že TTP bola prvýkrát popísaná dr. Eli Moschcowitzovou v r. 1925.

Takže fakty: MUDr. Eli Moschcowitz sa narodil na Slovensku, v Giraltovciach 2.augusta 1879, preto je bohužiaľ stále vo svete uvádzané „Hungarian born“ (ale našiel som na internete aj správne Giraltovce, Slovakia). Vyštudoval Columbia University – Vagelos College of Physicians and Surgeons. V roku 1925 objavil chorobnú jednotku, ktorú dnes nazývame TTP. Zomrel 23. februára 1964 v New Yorku.

Je škoda, že autori si dr. Moschcowitza nevygooglili. Dostupná je aj jeho fotografia, ktorá nikoho nenechá na pochybách, že ide o Eliáša a nie o Elišku.

Dovoľujem si redakciu T&H dnes požiadať o uvedenie veci na pravú mieru, aby sa konečne tento 100× opakovaný omyl nestal pravdou (i keď, obávam sa, už sa tak v zemích koruny české stalo).

S pozdravom,

prof. MUDr. Mikuláš Hrubiško, CSc.
vedúci Katedry hematológie a transfúziológie
LF SZU, Limbová 12, Bratislava

KHaT LF SZU, UK a UNB
Antolská 11, Bratislava

ERRATA

V článku **Trombotické mikroangiopatie** autorů Jana Novotného a Miroslava Penky v druhém letošním čísle Transfuze a hematologie dnes byl na straně 81 na dvou místech chybně zmíněn objevitel trombotické trombocytopenické purpury jako žena (Eli Moschcowitzová). Ve skutečnosti byl Eli Moschcowitz muž, na což redakci upozornili nezávisle pan profesor Mikuláš Hrubiško a společně pan profesor Jiří Mayer a pan profesor Michael Doubek (viz jejich dopisy redakci na str. XXX v tomto čísle).

Opravený text: TROMBOTICKÁ TROMBOCYTOPENICKÁ PURPURA CHOROBA MOSCHCOWITZE

TTP byla poprvé popsána Eli Moschcowitzem v roce 1924 [5].

Autoři, recenzenti i redakce se tímto omlouvají čtenářům a děkují kolegům Hrubiškovi, Mayerovi a Doubkovi za upozornění na chybu.